

O ENIGMĂ A SOCIETĂȚII ACADEMICE „JUNIMEA” DIN CERNĂUȚI – STUDENTUL ION IACOBAN

ANGHEL POPA

Keywords: Academic Society „Junimea”, members, Ioan Iacoban, cultural activities.

An enigma of the Academic Society „Junimea” from Cernăuți – the student Ion Iacoban

(Abstract)*

After a brief attempt at the historical background of the society „Junimea”, the author presents information related to Ioan Iacoban, member of the society from 1919. Due to his laborious work, he held important positions in society: secretary II, Chairman of the Literary Department, delegated of Central Committee of students from Cernăuți, archivist, vice-president and president of the Society. For unknown reasons, he submitted his resignation as chairman and member of the Society in 1923. As a of gratitude for his contribution, in 1925 was awarded with the title of emeritus member.

Nebănuite și, uneori, chiar surprinzătoare pot fi informațiile de arhivă ale unor instituții. Un exemplu concret, în acest sens, ni-l oferă arhiva Societății Academice „Junimea” din Cernăuți. Deși am cercetat-o de-a lungul unei perioade ce a însumat șase ani, concretizându-i informațiile în câteva lucrări pe care le-am publicat, avem plăcuta surpriză, recitând fișele în mod aleatoriu, să ne aflăm în fața unor aspecte noi, nesesizate la prima lectură, când urmăream alte obiective tematice, care au importanța lor, dezvăluindu-ne lucruri inedite, aparținând unei lumi, astăzi, din păcate, uitate.

De la fondarea sa, în anul 1878, și până ce și-a încheiat laborioasa activitate, în anul 1938, Societatea Academică „Junimea” din Cernăuți a numărat, între membrii săi activi, 1 667 de persoane, studenți și studente din cadrul Universității cernăuțene¹. Din fișele bio-biografice ale fiecărui membru al Societății, deși succinte, rezultă date deosebit de importate, sub varii fațete. Ne-a atras atenția, la ultima lectură, o problemă interesantă: zonele geografice din Bucovina, ca proveniență natală a membrilor Societății. Legat de acest aspect, subliniem că majoritatea fișelor conțin informații detaliate, altele nu fac nici o mențiune. Astfel

---

* Traducere: Ana-Gabriela Drahta.

¹ Vezi Anghel Popa, *Societatea academică „Junimea” din Cernăuți. 1878–1938*, Câmpulung Moldovenesc, Editura Fundației Culturale „Alexandru Bogza”, 1997, p. 14–15.

că este greu să stabilim, cu toată certitudinea, zona de proveniență a fiecărui membru, necesară încercării noastre de a analiza un aspect nou, legat de Societate și de membrii ei, după cum vom încerca în paginile următoare.

La limita acestei afirmații, anticipând, subliniem că majoritatea covârșitoare a membrilor Societății Academice „Junimea” provin din zonele de șes și de deal ale Bucovinei și foarte puțini, am putea spune un număr simbolic, din zona de munte a sudului provinciei pe care o avem în atenție. Limita dintre aceste două zone o putem stabili la Păltinoasa, așezare rurală prin care se realizează intrarea în zona montană bucovineană menționată, prin localitatea Gura Humorului. Exemplificăm, în acest sens. Din totalul de 1 667 de membri, cum am menționat anterior, doar 25 provin din zona de munte, după cum urmează: Garabet Gaina² și Iulian Danilevici³, studenți la Facultatea de Drept, Teodor Balan⁴, student la Facultatea de Filosofie, toți născuți în orașul Gura Humorului, George Vedean⁵, student la Facultatea de Teologie, născut în satul Mănăstirea Humorului, districtul Gura Humorului, George Toma⁶, Constantin Iosep⁷, studenți la Facultatea de Drept și Petru Diacon⁸, student la Facultatea de Filosofie, născuți în satul Vama, districtul Gura Humorului, George cavalier von Gallin⁹ student la Facultatea de Drept, născut în satul Rușii-Moldoviței (aceasta a fost denumirea satului Moldovița sub stăpânirea austriacă), districtul Gura Humorului, Teofil Gheorghiu¹⁰, Vasile Burduhos¹¹, Viorica Ștefanelli¹², Iancu Mihaiescu¹³ și Maria Dan,¹⁴ studenți la Facultatea de Filosofie, Emilian Crilevici¹⁵ și Aurel Ștefanelli¹⁶ studenți la Facultatea de Drept, toți născuți în orașul Câmpulung Moldovenesc, George Piticari¹⁷, student la Facultatea de Drept, născut în satul Bucșoaia, districtul Gura Humorului, Mihai Boca¹⁸, student la Facultatea de Teologie, născut în satul

---

² Direcția Județeană Iași a Arhivelor Naționale (în continuare se va cita D.J.I.A.N.), Fond *Frații Dugan, Cronicarul – Albumul Mare*, vol. I, p. 376.

³ *Ibidem*, vol. II, p. 135.

⁴ *Ibidem*, p. 218.

⁵ *Ibidem*, p. 290.

⁶ *Ibidem*, vol. I, p. 371.

⁷ *Ibidem*, vol. II, p. 211.

⁸ *Ibidem*, p. 290.

⁹ *Ibidem*, vol. I, p. 268.

¹⁰ *Ibidem*, p. 138.

¹¹ *Ibidem*, p. 461.

¹² *Ibidem*, vol. III, p. 17.

¹³ *Ibidem*, p. 93.

¹⁴ *Ibidem*, p. 98.

¹⁵ *Ibidem*, vol. I, p. 326.

¹⁶ *Ibidem*, vol. II, p. 400.

¹⁷ *Ibidem*, vol. III, p. 26–39.

¹⁸ *Ibidem*, p. 95.

Stulpicani, districtul Gura Humorului, Ilie Flocea¹⁹ student la Facultatea de Teologie, născut în satul Pojorâta, districtul Câmpulung Moldovenesc, Eusebie Prelici²⁰, student la Facultatea de Drept și fratele său George²¹, student la Facultatea de Filosofie, născuți în satul Breaza, districtul Câmpulung Moldovenesc, Gavril Burcutean²², student la Facultatea de Drept, născut în satul Cârlibaba, districtul Câmpulung Moldovenesc, Ioan Spânu²³, student la Facultatea de Teologie, născut în satul Coșna, districtul Câmpulung Moldovenesc, Emilian Șanta²⁴, student la Facultatea de Filosofie, născut în satul Poiana Ștampei, districtul Câmpulung Moldovenesc, Vianor cavaler von Bejan²⁵ și Ion Iacoban²⁶, studenți la Facultatea de Drept, ambii născuți în orașul Vatra Dornei, districtul Câmpulung Moldovenesc.

Este posibil ca cifra menționată de noi să fie depășită, în sensul că sunt numeroși studenți care nu au indicată, în fișa bio-bibliografică, localitatea în care s-au născut și, deci, pot proveni din această zonă montană. Dar, chiar dacă dublăm cifra în cauză și diferența rămâne inadmisibil de mare. Ce explicații se pot da acestei situații?

Este greu de a da un răspuns convingător, bazat pe argumente solide, documentare, în condițiile în care acestea lipsesc. Nu ne rămân decât simple supoziții, dar care să nu frizeze ridicolul sau absurdul. Nu credem în argumentul că populația din zona de munte trăiește izolată, ruptă de legăturile firești și contactele permanente cu populația din zonele limitrofe, conducându-se după legi ancestrale, cutumiare, care împiedică progresul și libertatea de gândire. Că muntenii erau oameni bogați, unii dintre ei, posibil, zgârciți, mai degrabă cumpăniți, calculați în tot ce făceau, poate fi un adevăr, dar această trăsătură, specifică oricărui individ, indiferent de zona geografică în care trăiește, nu este un argument care să justifice refuzul lor de a-și trimite copiii la învățătură, ca să nu-și cheltuiască averea. În ce ne privește, noi credem, cu toată convingerea, că este cu totul altceva; este acea credință strămoșească a țaranului român, legată prin toate fibrele sale de această ființă pentru el, numită Pământ, de Tradiții și de Credință. Sunt elemente puternice, fundamentale în zonele de munte, parțial, chiar și astăzi, pe care țaranul le consideră imuabile, care nu trebuiau schimbate nici cu cea mai strălucită poziție socială pe care o putea oferi târgul, orașul, care era corupt, desacralizat și decăzut moral prin voința domnilor, aduși de vânturile străinătății. Învățătura era bună, dar

---

¹⁹ *Ibidem*, vol. I, p. 406.

²⁰ *Ibidem*, p. 475.

²¹ *Ibidem*, vol. II, p. 147.

²² *Ibidem*, vol. I, p. 393.

²³ *Ibidem*, vol. II, p. 136.

²⁴ *Ibidem*, vol. III, p. 33.

²⁵ *Ibidem*, vol. II, p. 224 (pagină goală); vezi *Ibidem*, dosar 18, f. 5.

²⁶ *Ibidem*, vol. III, p. 154–155.

prea multă strică, uneori, corupe mințile și duce la vicieri morale, la abandonarea tradițiilor și la vânzări de neam; copiii, odată prinși de această tainică și dulce povară a învățaturii, nu se mai reîntorceau în locurile în care s-au născut, se îndreptau spre alte orizonturi, tindeau spre slăvi, spre lumi noi.

Să fie această aserțiune o posibilă explicație, din multe altele, care să încerce a justifica prezența simbolică a muntenilor bucovineni la înaltele școli împăratești din Cernăuți? Să mai adăugăm, totodată, fapt nu lipsit de importanță, că situația prezentată de noi se referă, strict, doar la realitățile din cadrul Societății Academice „Junimea”. Studenți români provenind din zona montană a Bucovinei, cu certitudine că se aflau înscriși, nu le știm numărul, și în celelalte societăți studențești, cum erau „Bucovina”, „Dacia” și „Moldova”, care nu au constituit obiectul nostru de cercetare.

În acest context, ce se poate afirma despre prezența acestor studenți munteni în cadrul Societății Academice „Junimea”? Nu este în intenția noastră, în cadrul acestui studiu, de a prezenta, detaliat, activitatea desfășurată de aceștia ca membri activi ai Societății, în grup sau individual, am făcut-o cu un alt prilej, atunci când am prezentat fișele bio-bibliografice ale unora dintre ei, după cum vom menționa la locul potrivit. În general, nu au avut o activitate fulminantă, ieșită din comun, dar și-au onorat calitatea de membri, unii chiar în mod eclatant, având în vedere că șase dintre ei au fost președinți ai Societății²⁷. Mai mult, studenții formați în cadrul „Junimii” s-au impus în alte societăți prin seriozitate și activitate exemplară, fiind aleși chiar în funcția de președinte. Exemplificăm prin studentul teolog George Vedean care, trecând de la universitate la Seminarul Teologic, și-a încetat activitatea la „Junimea”, devenind membru al Societății „Academia Ortodoxă”, unde, ulterior, a fost ales președinte al acesteia²⁸.

Alții, cum este cazul lui Ion Iacoban, asupra căruia vom stăruie în paginile următoare, au lăsat o urmă adâncă în amintirea colegilor de generație prin faptele lor, care, fără a depăși normalitatea, poartă în ele pecetea unui destin tainic, consemnat în analele Societății, dar fără puțință de a fi dezlegat. Studentul Ion Iacoban a desfășurat o activitate laborioasă, pe care a completat-o prin acte pline de generozitate financiară față de Societate, dar și față de colegi, dovadă a situației materiale prospere din familie. S-a spus despre el că era de o frumusețe olimpică, ce o amintea pe aceea a celebrilor artiști ai epocii, că a lăsat în sufletele frânte ale frumuseților cernăuțene, regrete și tristeți ireparabile. Acest student, iubit de femei și respectat de colegi, a rămas, în același timp, în documentele Societății sub semnul unei enigme, neelucidate nici astăzi, lăsând în urma sa o mare taină. Chiar

²⁷ Vezi fișele bio-bibliografice ale următorilor președinți ai Societății: George cavalier von Gallin (Anghel Popa, *op. cit.*, p. 49); George Toma (*Ibidem*, p. 51); Vasile Burduhos (*Ibidem*, p. 55); Aurel Ștefanelli (*Ibidem*, p. 60–61); George Piticari (*Ibidem*, p. 63–64) și Ion Iacoban (*Ibidem*, p. 66–67).

²⁸ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul – Albumul Mare*, vol. II, p. 290.

viața lui a rămas necunoscută. Oare unde îi pot fi găsite urmele, oricât de șterse? O să încercăm să-l redescoperim, chiar și parțial, evocându-i anii studenției, așa cum se desprind ei din documentele păstrate în arhiva Societății Academice „Junimea”.

În documentele Societății, Ion Iacoban a fost înregistrat sub numărul matricol 929, în calitate de student al Facultății de Drept, din cadrul Universității din Cernăuți. Din păcate, fișa nu conține nici o informație în legătură cu familia sa, cu anii copilăriei și ai învățaturii din perioada preuniversitară. Există, atașate fișei sale, patru fotografii, pe aversul cărora Ion Iacoban a făcut însemnări olografe; mai mult ca sigur, fotografiile în cauză au fost trimise Societății, în anul 1928, când conducerea acesteia a luat decizia de a finaliza elaborarea *Albumelor*, începută în 1913, conținând fișele bio-bibliografice ale tuturor membrilor săi, în vederea aniversării a 50 de ani de la fondarea „Junimii”. În acest sens, s-a făcut apel la foștii membri, care erau în viață, sau la urmașii acestora, pentru a răspunde unui chestionar, conținând informații legate de activitatea acestora din anii studenției și după²⁹. Din răspunsul la chestionarul Societății, trimis de Ion Iacoban, nu s-au păstrat decât fotografiile menționate, restul materialului s-a pierdut, ca și în cazul altor documente, în nefericirea celor două refugii prin care a trecut Bucovina, în 1940 și 1944.

Din fotografiile păstrate putem trage câteva concluzii, nu lipsite de importanță, pentru analiza subiectului nostru. Știm, spre exemplu, cu toată certitudinea, că Ion Iacoban s-a născut în localitatea Vatra Dornei, într-o familie de țărani înstăriți și cu prestigiu în rândul comunității locale. Să menționăm că gospodăria familiei Iacoban, ca a tuturor țăranilor dorneni, nu era situată în localitatea propriu-zisă (orașul era locuit în exclusivitate de târgoveți/orășeni autohtoni, dar și de numeroși alogeni), ci în zonele limitrofe, purtând denumirile de Dealu Petrenilor, Dealu Negru, Dealu Negreștilor, Gura Negrii, Chilia, Miriștii, Podu Verde. Nu știm de care zonă aparținea familia Iacoban. Să fi fost gospodăria acesteia la Podu Verde, limita de la intrarea în satul Iacobeni, localitatea de baștină, după cum ne indică și numele, a familiei? Tot ce este posibil, lipsa unei certitudini, în acest sens, neafectând analiza temei noastre.

Două dintre fotografiile menționate îi reprezintă pe bunicii paterni ai fostului membru al Societății Academice „Junimea”: a) o fotografie de grup, în care se află tânărul gospodar Toader Iacoban, alături de soția sa Maria (născută Simionescu) și consilierii comunali ai primăriei orașului; fotografia conține mențiunea olografă că datează din anul 1840, când Toader Iacoban era primarul orașului Vatra Dornei; b) a doua fotografie îi reprezintă pe cei doi soți, Toader și Maria Iacoban, la anii senectuții; nu este datată. Această fotografie are o particularitate, nu lipsită de importanță: cei doi bătrâni bucovineni nu poartă opinci, ci bocanci și respectiv

---

²⁹ Vezi Anghel Popa, *op. cit.*, p. 14–15.

ghete, semnul puterii economice și a faptului că aparțineau, social, treptei superioare a clasei țărănești.

Ultimele două fotografii îl reprezintă pe Ion Iacoban într-o dublă ipostază: a) ca student al Facultății de Drept, când era președinte al Societății; poate fi datată, având în vedere mențiunea „Cronicarului”, în anul 1922; b) ca militar, când a făcut stagiul de ofițer rezervist într-o unitate din orașul Roman; pe avers este menționat anul 1922. Ambele fotografii, datând din anul 1922, nu ne aduc nici o informație, cât de minoră, exceptând faptul că, prin intermediul lor, îi cunoaștem înfățișarea, despre care contemporanii săi au vorbit cu admirație nedisimulată.

După absolvirea liceului, a ajuns student al Facultății de Drept, din cadrul Universității cernăuțene, proaspăt devenită românească, după înfăptuirea României Mari. Era în vara anului 1919, o vară agitată pentru studențimea românească din Cernăuți, aflată într-o mare efervescentă organizatorică³⁰. Faptul că se afla din vară în Cernăuți, cu certitudine angajat în disputele de reorganizare a Societății, este indiciul, mai mult ca sigur, că a absolvit liceul în acest oraș.

A depus cererea de primire în cadrul Societății Academice „Junimea” înaintea începerii anului universitar, așa explicându-se că i-a fost aprobată în Adunarea generală din 4 august 1919. A urmat examenul regulamentar, pe care l-a promovat la 17 octombrie, același an. Conform Regulamentului societății, a avut „bădiță” (student îndrumător, provenind dintr-un an de studiu superior) pe Amuliu Liteanu³¹.

A fost primit foarte bine în cadrul Societății și s-a bucurat, într-o perioadă scurtă de timp, de o mare popularitate, al cărei resort, mărturisim, nu l-am surprins în totalitatea sa. Știm că avea un farmec personal deosebit, atrăgând în jurul său pe toți colegii, indiferent de anul de studiu, așa cum lumina atrage fluturii de noapte; era generos până la sacrificiu și dornic de a epata în orice ocazie, fără a umili pe nimeni și fără a fi ostentativ; avea bani, dar nu era un arghirofil, plăcerea lui era de ai oferi celor care se aflau în nevoi. Spre exemplu, în 1920 a făcut o donație de 400 de coroane (în Bucovina, după Marea Unire din 1918, au mai circulat o perioadă de timp banii austrieci), instituind un premiu, la Secția literară a Societății, pentru cea mai bună conferință³². Gestul a făcut ocolul Cernăuțiului, marea sumă de bani provenind de la un student, făcând să-i crească prestigiul în rândul tuturor studenților, indiferent de Societatea căreia îi aparțineau. Așa a început legenda care, din păcate, a rămas aproape necunoscută.

Datorită popularității sale, la care a contribuit și activitatea sa laborioasă, a reușit să dețină funcții importante în cadrul Societății. Ascensiunea a avut loc chiar de la începutul primului an de studenție. A debutat la 24 octombrie 1919, când a

---

³⁰ *Ibidem*, p. 29–31.

³¹ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan, Cronicarul – Albumul Mare*, vol. III, p. 154.

³² *Ibidem*.

fost ales secretar II, a urmat alegerea sa ca președinte al Secției literare și delegat în Comitetul central al studenților din Cernăuți. S-au adăugat funcțiile de arhivar și vicepreședinte al Societății, la începutul anului 1920. În calitate de vicepreședinte, a colaborat foarte bine, și nu se putea altfel, cu președintele Societății, Mihai Vlaicu, și el student al Facultății de Drept³³. Entuziasmat și dornic ca Societatea să-și mențină prestigiul avut prin tradiție, Ion Iacoban l-a secondat pe președinte în toate împrejurările, uneori grăbindu-se și, evident, greșind, așa cum s-a întâmplat în următoarea situație.

În fișa lui Ion Iacoban, „Cronicarul” menționează un eveniment, desfășurat în toamna anului 1920, care stă, oarecum, sub semnul unei ambiguități. Este vorba despre o serbare, fără a se menționa cu ce prilej a fost organizată, care s-a desfășurat la Cluj. În paralel cu această serbare, a avut loc un Congres Național al studenților din România Mare, patronat de Casa Regală a României. Steagul Societății, care era scos doar cu ocazia unor evenimente deosebite, a fost purtat de studentul Virgil Cechovschi³⁴. În cadrul acestui congres, președintele Mihai Vlaicu a decis să colporteze în rândul studenților un *Raport* litografiat, cu scopul de a discreditat Societățile Academice „Bucovina”, „Dacia” și „Moldova”, toate din centrul universitar cernăuțean. Menționăm că președintele nu s-a consultat cu nici o persoană din Comitetul de conducere al Societății în luarea acestei decizii. Nu știm în ce împrejurări și când a fost informat vicepreședintele Ion Iacoban despre intenția lui Mihai Vlaicu, dar știm că el a răspândit *Raportul* în cadrul congresului, „vârând «Junimea» în mare bucluc”³⁵. În adevăr, societățile menționate, considerându-se „ofensate”, au rupt orice fel de relații cu „Junimea”. Lucrurile s-au complicat, Comitetul de conducere al Societății, în ședința din 11 noiembrie 1920, a pus în discuție pe președintele Mihai Vlaicu, iar Adunarea generală, desfășurată la 13 noiembrie, același an, a cerut să fie sancționați vinovații. S-a constituit, totodată, o Comisie de împăcare, din care au făcut parte Geroge Piticari, Aurelian Comoroșan și Arcadie Dugan, care a avut misiunea de a restabili bunele relații cu Societățile în cauză³⁶.

Desigur că, în aceste confruntări, a fost pronunțat și numele lui Ion Iacoban, care l-a secondat pe Mihai Vlaicu, uneori fără discernământ, cum a fost în cazul menționat, după cum au apreciat tot mai mulți dintre colegii săi. Mai mult, societățile în cauză au condiționat împăcarea de excluderea lui Ion Iacoban din „Junimea”. O cerere gravă, pe care Comitetul de împăcare a reușit, cu greu, să o respingă. Această situație a dus la scăderea popularității sale, fapt evidențiat în decembrie 1920, cu ocazia alegerilor pentru președinția Societății, când a fost

---

³³ Vezi fișa bio-bibliografică a studentului Mihai Vlaicu, la Anghel Popa, *op. cit.*, p. 64–65.

³⁴ *Ibidem*, p. 35.

³⁵ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan, Cronicarul – Albumul Mare*, vol. III, p. 154.

³⁶ Anghel Popa, *op. cit.*, p. 66.

înfrânt de George Piticari, la o diferență de 15 voturi³⁷. A fost pentru el, cel învățat numai cu victoriile, o mare deziluzie, care i-a făcut dovada că popularitatea, ca multe alte lucruri din viață, este amețitoare și, mai ales, trecătoare.

Deși decepționat de atitudinea unora dintre colegii săi, a continuat să activeze în cadrul Societății, încercând să uite micile răutăți. Cât despre momentul din toamna anului 1920, îl considera firesc, decurgând din obligațiile sale de vicepreședinte, care trebuia să colaboreze și să se subordoneze, în conformitate cu Regulamentul Societății și spre binele acesteia, deciziilor președintelui. În această atmosferă a continuat să acționeze cu persuasiune, în vederea reeditării ziarului „Deșteptarea”, fondat în anul 1907, din inițiativa studentului teolog Eugen Nesciuc³⁸. A colaborat, în acest sens, cu alți doi junimeni, Aurel Comoroșan și George Piticari. A fost, totodată, autorul unu referat, prezentat în Adunarea generală a Societății, în care a justificat necesitatea reeditării publicației în cauză. În decembrie 1920, ziarul a fost republicat³⁹. Ca o recunoaștere a eforturilor depuse de Ion Iacoban pentru reaparitia „Deșteptării”, dar și pentru calitățile sale literare, a fost ales redactor-șef al publicației. Din nou, prestigiul său este în creștere. Dovada, la 26 martie 1921 a fost ales în funcția de vicepreședinte al Societății pentru a doua oară. Pentru modul în care și-a îndeplinit atribuțiile, Societatea i-a acordat distincția *summa cum laude*. La 28 mai, același an, în cadrul Adunării generale a Societății, a făcut propunerea, care a fost acceptată, de a fi comemorați cei trei prieteni din lumea literară românească, de la începutul veacului al XX-lea: George Coșbuc, Alexandru Vlahuță și Barbu Șt. Delavrancea⁴⁰.

La 10 noiembrie 1921 își încetează activitatea în cadrul Societății, deoarece a fost încorporat în armată. La terminarea stagiului militar, în octombrie 1922, reîntors la Cernăuți, a solicitat, la 6 octombrie, reprimirea în Societate, depunându-și, spre satisfacția generală a colegilor, candidatura la funcția de președinte. Obține majoritatea voturilor, care-l detașează cu mult de contracandidatul său. Începe o activitate laborioasă alături de Comitetul de conducere, cu scopul de a reconsolida Societatea pe plan intern. Avea planuri mari, exprimându-și temerea că timpul nu-i va îngădui să le transpună în practică. Bruscu, la 4 februarie 1923, spre stupoarea tuturor, își depune demisia din funcția de președinte, dar și din calitatea de membru al Societății „din motive pe cari nu vrea să le inducă”, după cum s-a menționat într-un *Proces-verbal* al Adunării generale⁴¹. În zadar l-au implorat prietenii, și tot în zadar l-au rugat colegii, invocând prevederile regulamentare, totul a fost inutil. S-a recurs la puterea Regulamentului, sperând că-l va impresiona, ca o persoană care respecta, în general, legislația, Comitetul de conducere respingându-i demisia.

³⁷ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul – Albumul Mare*, vol. III, p. 154.

³⁸ *Ibidem*, vol. I, p. 307.

³⁹ Anghel Popa, *op. cit.*, p. 35.

⁴⁰ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul – Albumul Mare*, vol. III, p. 154.

⁴¹ *Ibidem*, p. 155.

Nu a acceptat, solicitând ca demisia să-i fie pusă în discuția Adunării generale. La 11 februarie 1923, cererea sa de demisie a fost respinsă cu următorul rezultat: 21 de voturi contra, opt voturi pentru și trei abțineri⁴². Mai mult ca sigur că votul Adunării generale face referire doar la demisia sa din calitatea de membru al Societății, deoarece, în aceeași ședință a fost ales în funcția de președinte, Romeo Reuț, student la Facultatea de Drept⁴³. Lucrurile au trenat în continuare, având ca fundal cele două refuzuri: al Societății și al ex-președintelui, în legătură cu demisia acestuia din calitatea de membru activ. Pentru a ieși din impas, Comitetul de conducere recurge la o stratagemă: la 29 martie 1923, îi acordă un concediu pentru trei luni. S-a sperat că acest concediu va liniști apele, tulburate de cauze necunoscute. Nu știm ce a făcut în concediu și în lunile care au urmat. Cunoaștem, în schimb, decizia finală a Societății: la 24 octombrie 1923, l-a declarat membru inactiv, cu distincția *cum laude*, decizie luată la sugestia lui Arcadie Dugan⁴⁴. Era o distincție care nu a mai fost acordată nici unui membru inactiv, în toată istoria Societății. Considerăm că această decizie a Societății a fost luată datorită faptului că, în vara anului 1923, Ion Iacoban a absolvit facultatea, situație care-l punează, conform Regulamentului, în postura de membru inactiv.

Să menționăm, în final, că Societatea, în semn de recunoștință pentru activitatea desfășurată de studentul Ion Iacoban, în Adunarea generală din 10 noiembrie 1925, i-a acordat titlul de membru emerit⁴⁵. Era o ultimă mențiune în documentele Societății, despre fostul președinte. Probabil că un ultim contact, realizat pe calea corespondenței, între magistratul Ion Iacoban și Societate, a avut loc în 1927 sau 1928, când a trimis „Junimii” datele personale, solicitate de aceasta, însoțite de fotografiile folosite de noi în materialul prezent. Dacă despre alți membri am găsit informații succinte sau detaliate, în diverse documente din arhiva Societății, referitoare la viața și activitatea lor, desfășurată după absolvire,

---

⁴² *Ibidem*.

⁴³ Vezi Anghel Popa, *op. cit.*, p. 69–70.

⁴⁴ D.J.I.A.N., Fond *Frații Dugan*, *Cronicarul – Albumul Mare*, vol. III, p. 155.

⁴⁵ *Ibidem*.

* Menționăm că noi am folosit, ca informație documentară exclusivă, doar arhiva Societății Academice „Junimea”.

despre Ion Iacoban nu se menționează niciun cuvânt. Decizia lui, cu rezonanțe în rândul tuturor studenților din Cernăuți, a rămas sub semnul unei enigme, nedelegate până astăzi, iar peste numele lui s-a așternut praful uitării. Nu știm nimic nici despre viața și activitatea lui ulterioară, care s-a topit în fluviul vâscos al lumii interbelice. Uneori, destinele oamenilor sunt nedrepte, iar timpul se dovedește a fi neiertător.